

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

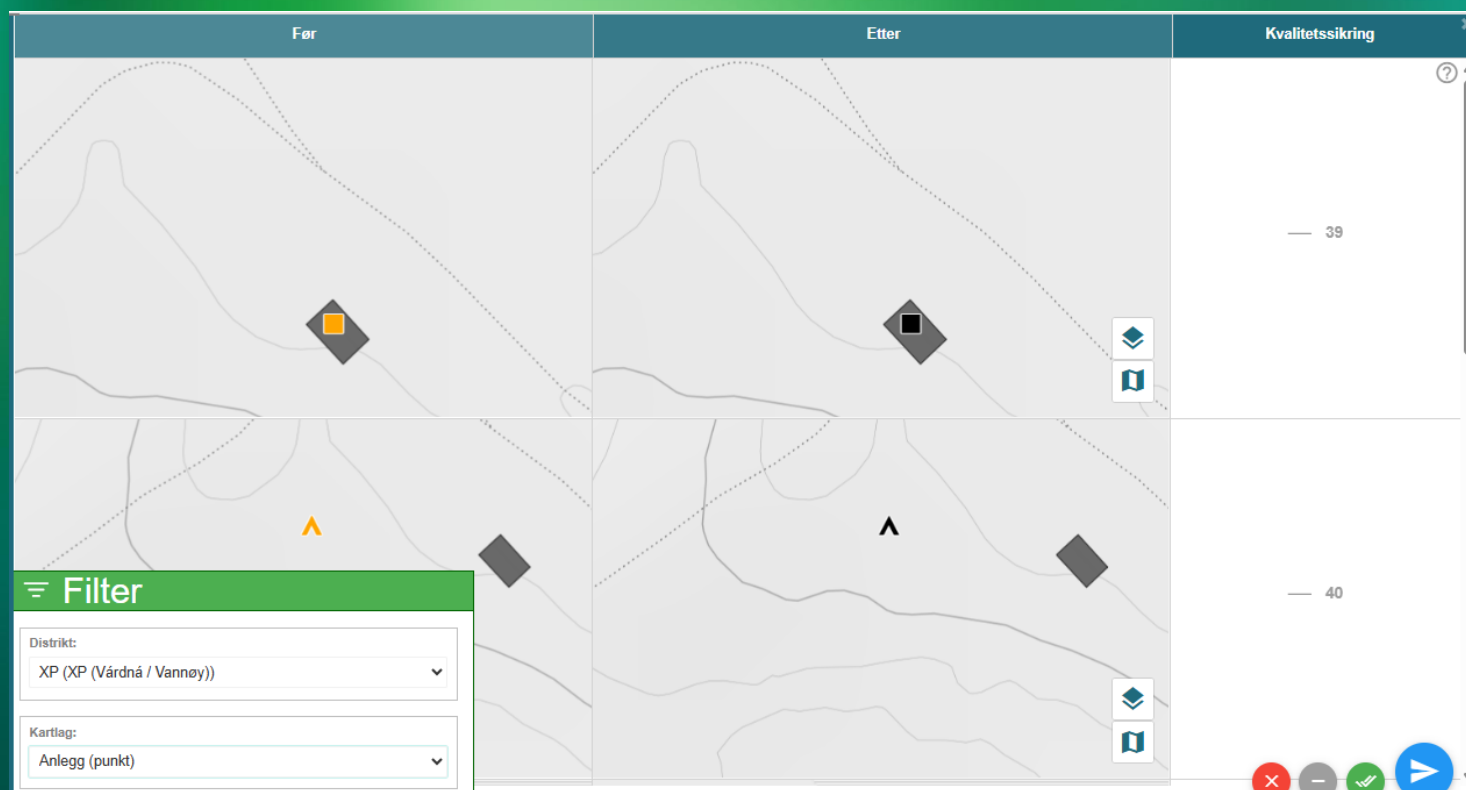

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektaráhtta

VEILEDER FOR STATSFORVALTEREN

KVALITETSSIKRING AV REINDRIFTENS AREALBRUKSKART AJORHOLD AV ADMINISTRATIVE GRENSE DEL 2 - TEKNISK

Versjon 2026-03-12

INNHold:

1.	INNLEDNING TEKNISK DEL.....	3
1.1.	HVORDAN BØR VEILEDEREN LESES.....	3
1.2.	FORKLARING PÅ BEGREP SOM ER BENYTTET I VEILEDEREN.....	3
2.	LOGG INN I AJOURHOLDSLØSNINGEN	5
3.	KVALITETSSIKRING.....	7
3.1.	TA INN LISTE SOM VISER OBJEKTER SOM SKAL KVALITETSSIKRES	7
3.2.	BRUK FILTER FOR Å VELGE DISTRIKT OG KARTLAG SOM SKAL KVALITETSSIKRES	8
3.3.	KVALITETSSIKRE ETT OG ETT OBJEKT	9
3.4.	KVALITETSSIKRE ALLE OBJEKTER.....	13
4.	TIPS TIL AJOURHOLD	14
4.1.	HJELP	14
4.2.	ZOOM OG PANORER	15
4.3.	VELG HJELPEKART	16
4.3.1.	Andre Kartlag	16
4.3.2.	Bakgrunnskart.....	17
4.4.	HVIS LØSNINGEN LÅSER SEG	18
4.5.	ANGRE – AVBRYTE TEGNING	18
4.6.	FEILMELDINGER – HVA BETYR DE?	20
4.7.	FORVALTNINGSBRUKER MED TILGANG TIL FLERE REINBEITEDISTRIKT	23
5.	AJOURHOLD AV ADMINISTRATIVE GRENSER	25
5.1.	ZOOM TIL PASSENDE MÅLESTOKK OG VELG KARTLAG	25
5.2.	SE EGENSKAPER I KARTET	27
5.3.	VIS OMRÅDER SOM LIGGER UTENFOR REINBEITEDISTRIKT	28
5.4.	OPPDATER ADMINISTRATIVE GRENSER SOM BESTÅR AV FLATER	29
5.5.	OPPDATER ADMINISTRATIVE GRENSER SOM BESTÅR AV LINJER.....	29
6.	EGENSKAPSINFORMASJON	30
6.1	EGENSKAPSINFORMASJON PÅ ADMINISTRATIVE GRENSER	30
6.2.	EGENSKAPSINFORMASJON FØR OG ETTER KVALITETSSIKRING.....	34
6.3.	FORKLARING PÅ EGENSKAPSINFORMASJON	36

1. INNLEDNING TEKNISK DEL

Veilederens tekniske del beskriver rutiner for kvalitetssikring av reindriftens arealbrukskart samt beskrivelse av oppdatering av administrative grenser.

Veilederens dato på forside og i bunntekst viser versjon.

For beskrivelse av oppdatering av de andre kartlaga i arealbrukskartet - se veileder «Ajourhold av reindriftens arealbrukskart» som kan lastes ned [her](#).

Feil og mangler i veilederen eller i ajourholdsløsningen kan meldes inn til reindriftskart@nibio.no

Faglig kontakt for reindriftens arealbrukskart hos Landbruksdirektoratet er

Håvard Alexander Hagen, reindriftskart@landbruksdirektoratet.no

1.1. Hvordan bør veilederen leses

Hvis det oppstår problemer mens du oppdaterer administrative grenser, må du sjekke i kapittel [4. Tips til ajourhold](#) om du finner hjelp der.

Kapittel [6. Egenskapsinformasjon](#) er ment å være et vedlegg. Kapittel [6.2. Forklaring på egenskapsinformasjon](#) er for spesielt interesserte. Her er forklaringene tatt direkte fra SOSI-standardens og inneholder derfor mange fagrelaterte begreper og navn.

1.2. Forklaring på begrep som er benyttet i veilederen

Det er flere kartbegreper som benyttes i veilederen og i ajourholdsløsningen. Her er en enkel forklaring på noen av de som er mest benyttet.

- Kartlag
En karttype eller et karttema for et bestemt formål eller oppgave.

I kvalitetssikringsløsningen kan disse kartlagene oppdateres:

- Årstidsbeiter som deles inn i 5 forskjellige kartlag.
- Oppsamlingsområder, beitehager, flyttleier og trekkleier.
- Gjerder og anlegg som deles inn i 2 forskjellige kartlag.
- Administrative grenser som deles inn i 11 forskjellige kartlag.

- Objekt (kartobjekt)
Et kartelement i et kartlag. Eksempel; en beitehage, en trekklei eller en gjeterhytte.
- Flate, linje, punkt
Et objekt kan være en flate, ei linje eller et punkt.

Flate

Et objekt som består av minst 3 knekkpunkter (3 koordinater).

Må beskrive et areal (figur / polygon).

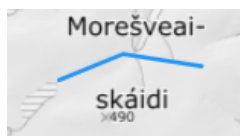
Eks.

Linje

Et objekt som består av minst 2 punkt (2 koordinater).

Eks.

Punkt

Et objekt som består av 1 punkt (1 koordinat).

Kartlagene for Årstidsbeiter er flater.

Kartlagene Oppsamlingsområde, Beitehage og Flyttlei er flater.

Kartlaget Trekklei er linjer.

Kartlagene for Gjerder og anlegg er enten linjer eller punkt.

Kartlagene for Administrative grenser er enten flater eller linjer.

2. LOGG INN I AJOURHOLDSLØSNINGEN

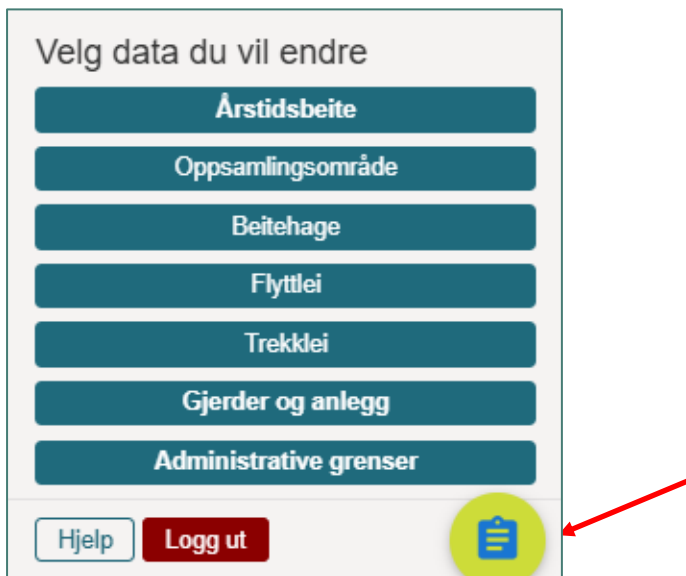
- Benytt helst nettleseren Google Chrome.
Ajourholdsløsningen vil sannsynligvis også fungere i andre nettlesere, men den er kun grundig testet i Chrome.
- Se beskrivelse av innlogging i egen informasjon på Landbruksdirektoratets hjemmeside.
- Etter innlogging zoomes det automatisk til distriktet der du har rettigheter til å oppdatere.
- Oppgave **Velg kartlag** i menylinja øverst på skjermen er aktivert, og du får opp ei liste som viser kartlagene som du kan oppdatere.

- Menylinja viser hvilke oppgaver som er tilgjengelige. Oppgaven som er aktiv, er markert med blågrønn farge.

Velg kartlag	Velg hva du vil gjøre	Tegn eller velg	Oppdatere
--------------	-----------------------	-----------------	-----------

I perioden som er satt av til statsforvalterens kvalitetssikring av reinbeitedistriktenes ajourhold, vil en ny knapp komme nederst i lista «Velg kartlag».

Velg data du vil endre

- Årstidsbeite
- Oppsamlingsområde
- Beitehage
- Flyttlei
- Trekklei
- Gjerder og anlegg
- Administrative grenser

Hjelp Logg ut

Det er ikke mulig å ajourføre Administrative grenser eller andre kartlag når kartløsningen er i kvalitetssikringsmodus.

Hvis du forsøker å tegne ny grense eller endre egenskaper på et kartobjekt, vil du få disse meldingene:

Kvalitetssikring pågår, det er ikke lov til å redigere lag

Du har ikke rettigheter

3.KVALITETSSIKRING

3.1. Ta inn liste som viser objekter som skal kvalitetssikres

Klikk på knappen for å få opp endringsliste med objekter som skal kvalitetssikres. Lista viser alle endringer som er gjort i «ditt område», dvs. endringer i distriktene du har tilgang til å kvalitetssikre.

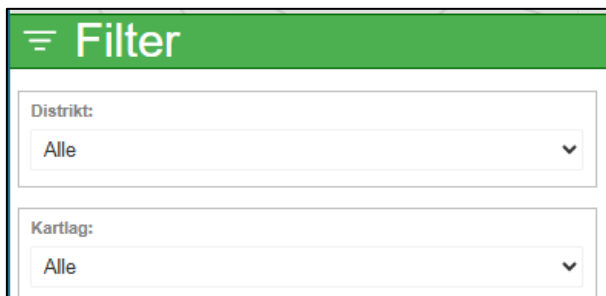
Du tilpasser listas størrelse ved å «dra i» øvre venstre eller nedre høyre hjørne med musa. Lista kan flyttes rundt omkring på skjermen for optimal plassering. Pek med musa øverst på lista i et av feltene *Før*, *Etter* eller *Kvalitetssikring* og dra lista til ny plassering.

- Lista består 3 kolonner, «Før», «Etter» og «kvalitetssikring».
- Det er en rad for hvert objekt som skal kvalitetssikres.
- Objektene er fortløpende nummerert i kolonne «Kvalitetssikring».
- «Før» viser slik det så ut før endring, mens «Etter» viser slik det er etter endring. Endringene vises både i form av kart og egenskaper.
- Nederst til høyre i lista ligger 4 knapper   med kommandoer som benyttes for å kvalitetssikre endringene i en «massiv» operasjon.
- Målestokk og kartutsnitt i Før- og Etter-kartet endres på samme måte som i ajourholdsmodus. Se [4.2 Zoom og panorer](#).
- Bakgrunnskart endres med knappen på samme måte som i ajourholdsmodus. Se [4.3.2. Bakgrunnskart](#).
- Beskrivelse (hjelp) av kvalitetssikring finner du i knappen øverst til høyre.

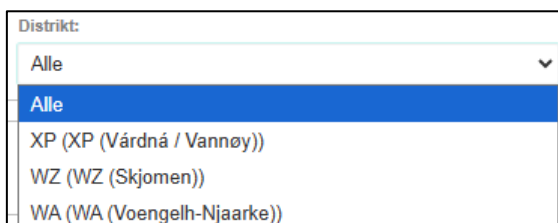
3.2. Bruk filter for å velge distrikt og kartlag som skal kvalitetssikres

Klikk på knappen i nedre venstre hjørne på skjermen for å velge distrikt og kartlag du ønsker å kvalitetssikre. Ved start er filteret nullstilt, både *Distrikt* og *Kartlag* har verdiene «Alle». I denne modusen viser endringslista alle endringene du kan kvalitetssikre.

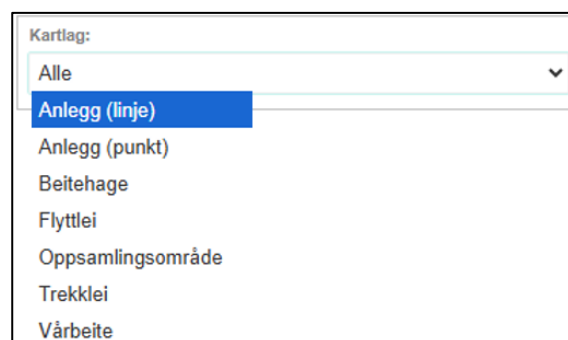

The image shows a green header bar with a white menu icon and the word "Filter". Below the header, there are two dropdown menus. The first is labeled "Distrikt:" and has "Alle" selected. The second is labeled "Kartlag:" and also has "Alle" selected.

Hvis du har tilgang til flere distrikt kan det lønne seg å ta ett distrikt i gangen. Du klikker først i feltet *Distrikt*. Alle dine distrikt blir listet opp, og du kan klikke på det distriktet du vil kvalitetssikre. Du velger kartlaget du vil kvalitetssikre i vinduet *Kartlag*.

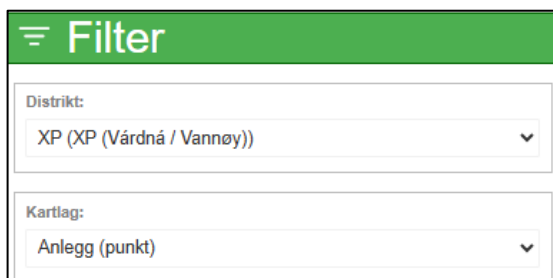
The image shows the "Distrikt:" dropdown menu with "Alle" selected. A list of districts is displayed below the dropdown: "Alle", "XP (XP (Vårdnå / Vannøy))", "WZ (WZ (Skjomen))", and "WA (WA (Voengelh-Njaarke))".

The image shows the "Kartlag:" dropdown menu with "Alle" selected. A list of map layers is displayed below the dropdown: "Alle", "Anlegg (linje)", "Anlegg (punkt)", "Beitehage", "Flyttlei", "Oppsamlingsområde", "Trekklei", and "Vårbeite".

Eksempel:

Her har du valgt å kvalitetssikre kartlag *Anlegg (punkt)* i distrikt XP.

The image shows the "Filter" window with "Distrikt:" set to "XP (XP (Vårdnå / Vannøy))" and "Kartlag:" set to "Anlegg (punkt)".

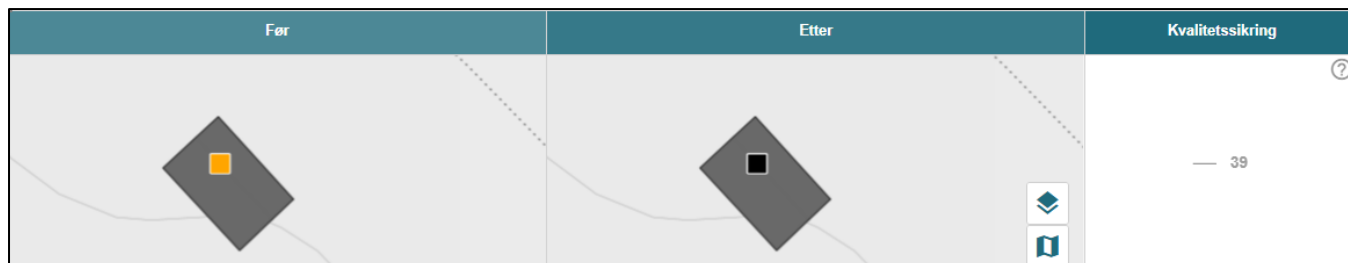
Nb!

Vil du lage et nytt filter må du først nullstille forrige filter ved å sette Distrikt og Kartlag til «Alle».

3.3. Kvalitetssikre ett og ett objekt

Eksempel 1: Kvalitetssikre nytt objekt.

Du ønsker å sjekke (kvalitetssikre eller avvise) ny gjeterhytte, objekt nr. «39» i lista.

Kartene i «Før» og «Etter» gir informasjon på hva som har skjedd.
For å se egenskapene før og etter endring peker du i kolonne «Kvalitetssikring».
Kart- og egenskapsendringer vil hjelpe deg for å avgjøre om endringa er ok.

Før		Etter	Kvalitetssikring
	Ny geometri (Gjerder og anlegg) Anleggstype Bruker Opphav Målemetode Oppdateringsdato Verifiseringsdato Førstedatafangstdato Reinbeitebruker	 gjeterhytte 75 Distrikt 82 27.2.2026 27.2.2026 27.2.2026 XP (Vårdnå / Vannøy)	 — 39

Midtstilt mellom «Før» og «Etter» ser du objektets egenskapsnavn samt utheva overskrift om hva som er gjort.

Til venstre ser du eventuelt egenskapsverdiene før endring, og til høyre verdiene etter endring.

I eksempelet her er det tegnet inn en ny gjeterhytte, derfor er overskrift *Ny geometri (Gjerder og Anlegg)*.

Før-kartet viser gjeterhytta som en oransje firkant, mens Etter-kartet viser gjeterhytta med symbol og farge iht. standarden. I og med at dette er et nytt objekt finnes det ikke egenskapsverdier før endring.

Før- og Etter-kartene viser også eventuelt eksisterende objekter i kartlaget som endringsobjektet tilhører.

Vil du legge på andre kartlag eller bytte bakgrunnskart for valgt endring bruker du knappene som er ringet inn i rødt.

For å kvalitetssikre endring nr. «39» klikker du på 39 eller strek i kolonne *Kvalitetssikring*.

- Når du har klikket vil kolonnen *Kvalitetssikring* se slik ut:

- Hvis du mener endringen er ok og vil lagre, klikker du på den blå knappen

Nb! Du har ingen angremulighet når du har klikket *Kvalitetssikret*.

- Hvis du vil avvise endring, klikker på den grønne v-en:
Symbolet endres til rødt kryss pluss at det kommer blå knapp for å lagre avvisning.

Hvis du vil lagre avvisning, klikker du på

Nb! Du har ingen angremulighet når du har klikket *Avvis*.

- Hvis du vil nullstille endring (hverken kvalitetssikre eller avvise), klikker du på det røde krysset

Når du har klikket får du dette som viser at du er der du starta:

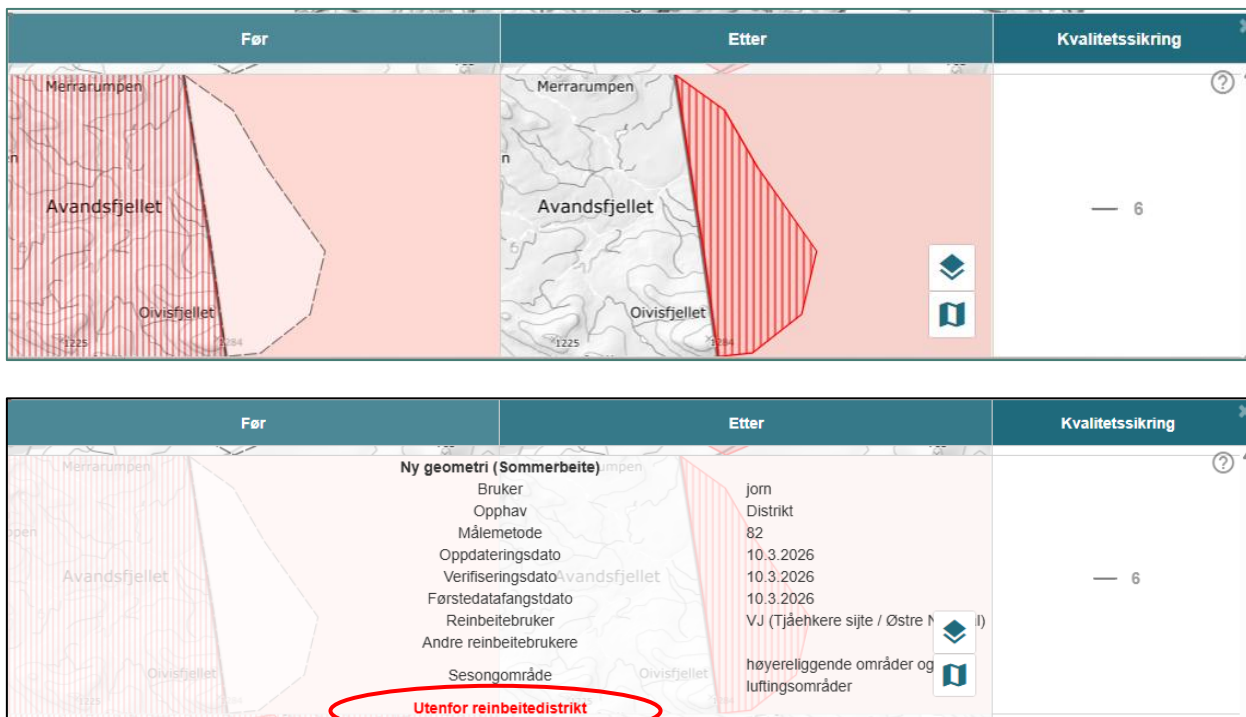

Eksempel 2: Kvalitetssikre nytt objekt som ligger *Utenfor reinbeitedistrikt*.

Nye årstidsbeiter som er blitt tegnet i områder utenfor samisk og ikke-samisk reindrift, har fått egenskapen «Utenfor reinbeitedistrikt». I endringslista vil disse være godt synlige. «Utenfor reinbeitedistrikt» er uthevet i rødt.

Se mer info i kapittel [4.3.1. Andre kartlag](#) og [5.3. Vis områder som ligger utenfor reinbeitedistrikt](#).

Når du skal kvalitetssikre: Følg instruksene i eksempel 1.

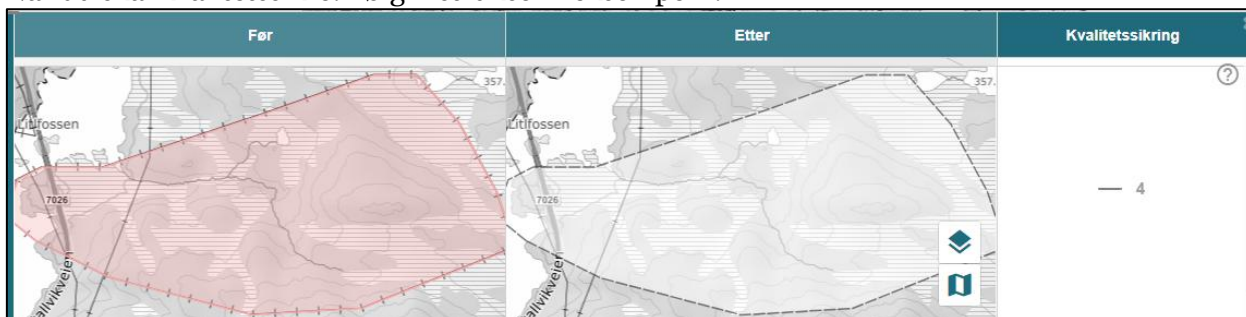
Eksempel 3: Kvalitetssikre eksisterende objekt med nye egenskaper.

Nedafør er skjermdump som viser kart og egenskaper som dokumenterer endringer av en eksisterende beitehage, flatekartlag *Beitehage*.

Her listes før-egenskapene til venstre og etter-egenskapene til høyre.

Den vesentlige forskjellen mellom før- og etter egenskaper her er at beitehagen er blitt merket for sletting (egenskap Slettet= «ja»)

Når du skal kvalitetssikre: Følg instruksene i eksempel 1.

Før		Etter
	Slettet geometri (Beitehage)	
Asplan Viak AS	Bruker	jorn
28.10.2016	Opphav	Distrikt
1.1.2014	Oppdateringsdato	10.3.2026
15.2.2001	Verifiseringsdato	10.3.2026
VJ (Tjåehkere sijte / Østre Namdal)	Førstedatafangstdato	15.2.2001
nei	Reinbeitebruker	VJ (Tjåehkere sijte / Østre Namdal)
	Slettet	ja
beitehage	Andre reinbeitebrukere	
	Anleggstype	beitehage

3.4. Kvalitetssikre alle objekter

Du ønsker å sjekke (kvalitetssikre eller avvise) alle objekter i lista i en massiv operasjon.

Bruk knappene

- Avvise alle endringer.
- Nullstille alle endringer. Nullstille endringer som er avvist eller kvalitetssikret (godtatt).
- Kvalitetssikre (godkjenne) alle endringer.
- Lagre kvalitetssikring. Når det er klikket på denne knappen, er det ikke mulig å angre. Lista tømmes.

Etter å ha lagret vil du få ei tom liste når du klikker på *Kvalitetssikringsknappen*.

4. TIPS TIL AJOURHOLD

4.1. Hjelp

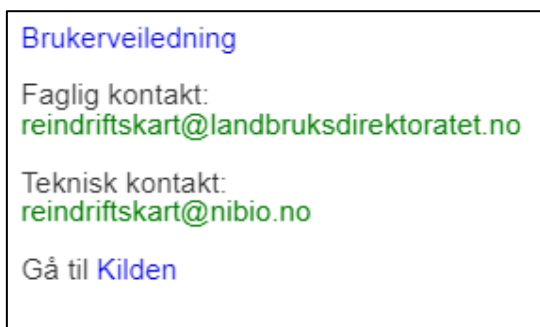
Nederst til venstre i menyen finner du «Hjelp». Her ligger kontaktinformasjon samt lenke til brukerveiledning og til fagområde *Reindrift* i Kilden.

Velg data du vil endre

- Årstidsbeite
- Oppsamlingsområde
- Beitehage
- Flyttlei
- Trekklei
- Gjerder og anlegg
- Administrative grenser

Hjelp Logg ut

[Brukerveiledning](#)

Faglig kontakt:
reindriftskart@landbruksdirektoratet.no

Teknisk kontakt:
reindriftskart@nibio.no

Gå til [Kilden](#)

4.2. Zoom og Panorer

Zoom og panorer fungerer også mens du tegner.

Zoom - 3 alternativer

- Hold shift-knappen på tastaturet inne og dra et rektangel i kartet med musa.
- Rull med musehjulet.
- Klikk på zoom-knappene i nedre, høyre hjørne på skjermen.

Panorer

- Hold musetasten inne og dra kartet i ønsket retning.

Zoom til eget området

Knapp i nedre, høyre hjørne på skjermen vil zoome til ditt distrikt.
(Samme område som løsningen automatisk zoomer til ved innlogging.)

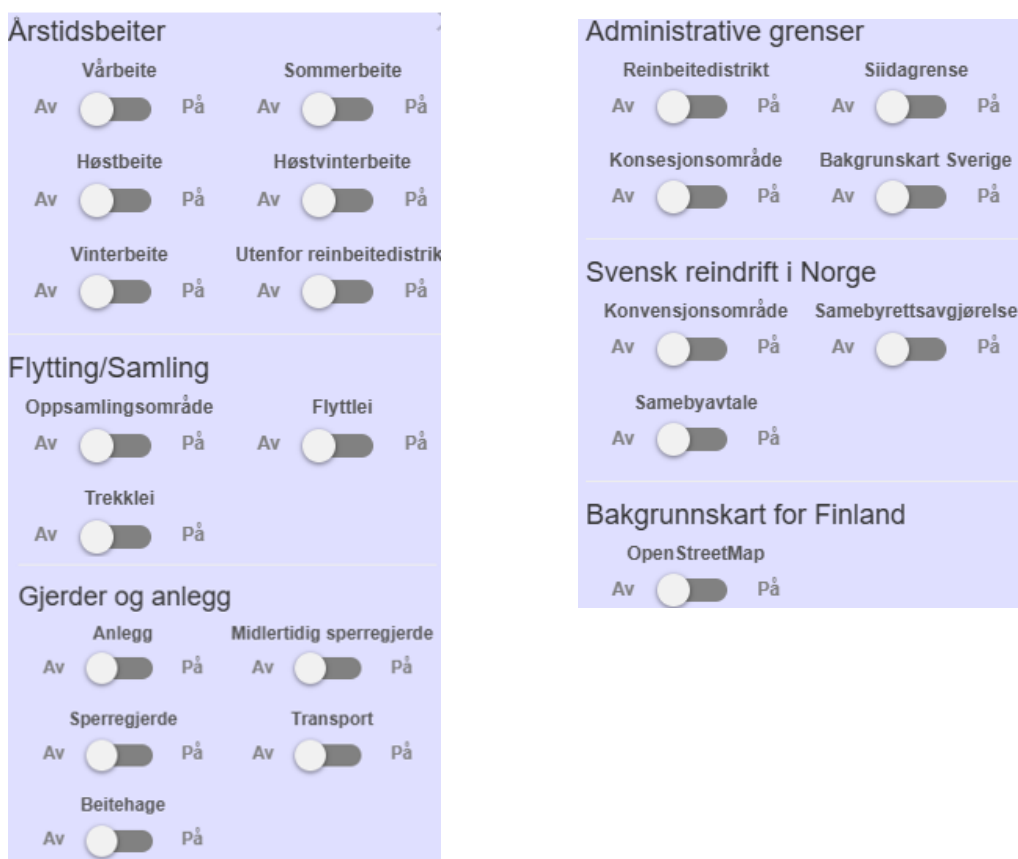
4.3. Velg hjelpekart

4.3.1. Andre Kartlag

Klikk på knapp i nedre, høyre hjørne på skjermen og velg kartlag du ønsker å få tegnet. Her ligger de offisielle (publiserte) reindriftskartene som er de samme som du ser i fagområde *Reindrift* i Kilden.

I ajourholdsløsningen blir disse kartlagene tegnet med samme symboler og farger som i Kilden.

Kartene er «døde» («wms-kart») som du hverken kan redigere eller se info om.

The screenshot shows a settings menu for map layers, organized into several sections:

- Årstidsbeiter**
 - Vårbeite: Av (off), På (on)
 - Sommerbeite: Av (off), På (on)
 - Høstbeite: Av (off), På (on)
 - Høstvinterbeite: Av (off), På (on)
 - Vinterbeite: Av (off), På (on)
 - Utenfor reinbeitedistrikt: Av (off), På (on)
- Flytting/Samling**
 - Oppsamlingsområde: Av (off), På (on)
 - Flyttlei: Av (off), På (on)
 - Trekklei: Av (off), På (on)
- Gjerder og anlegg**
 - Anlegg: Av (off), På (on)
 - Midlertidig sperregjerde: Av (off), På (on)
 - Sperregjerde: Av (off), På (on)
 - Transport: Av (off), På (on)
 - Beitehage: Av (off), På (on)
- Administrative grenser**
 - Reinbeitedistrikt: Av (off), På (on)
 - Siidagrense: Av (off), På (on)
 - Konsesjonsområde: Av (off), På (on)
 - Bakgrunnskart Sverige: Av (off), På (on)
- Svensk reindrift i Norge**
 - Konsesjonsområde: Av (off), På (on)
 - Samebyrettsavgjørelse: Av (off), På (on)
 - Samebyavtale: Av (off), På (on)
- Bakgrunnskart for Finland**
 - Open StreetMap: Av (off), På (on)

Andre kartlag - *Utenfor reinbeitedistrikt*

I tillegg til de offisielle reindriftskartene finner du her også det spesielle hjelpekartet *Utenfor reinbeitedistrikt*. Når du oppdaterer kartlagene for årstidsbeiter, vil *Utenfor reinbeitedistrikt* settes på automatisk med rosa farge. Når du skal oppdatere de andre kartlagene må du sjøl sette på *Utenfor reinbeitedistrikt*.

Utenfor reinbeitedistrikt viser deg hvor du vanligvis ikke skal tegne nye objekter, dvs. i områdene utenfor samisk og ikke-samisk reindrift, inkludert hav og landareal i naboland.

Se mer info om *Utenfor reinbeitedistrikt* i kapittel [5.3 Vis områder som ligger utenfor reinbeitedistrikt](#).

4.3.2. Bakgrunnskart

Klikk på knapp i nedre, høyre hjørne på skjermen.

Velg det bakgrunnskartet du ønsker å ha på mens du oppdaterer de forskjellige kartlagene.

Gråtonekart er forhåndsvalgt ved oppstart.

Flyfoto er nyeste flyfoto over området og er fra tjenesten «Norge i Bilder».

Gråtoner og Farger er kart fra Kartverket.

4.4. Hvis løsningen låser seg

Hvis løsningen låser seg («henger») slik at du ikke kommer videre eller at kommandoene ikke fungerer slik de skal, kan du starte på nytt («nullstille») ved å taste F5, eventuelt Ctrl + F5.

Det du har gjort fram til du tastet F5, er sannsynligvis blitt lagret.

Men det siste kartobjektet du tegnet kan mangle obligatoriske egenskaper.

Se hvordan du får vist og rettet slike objekter i avsnitt *Mangler egenskaper* i kapittel [4.6. Feilmeldinger – Hva betyr de.](#)

4.5. Angre – avbryte tegning

Du kan angre og avbryte tegning for å unngå å lagre feil i kartbasen.

Det er flere slike funksjoner som kan brukes når du tegner objekter.

Funksjonene er forklart i kapitlene som omhandler oppdatering i veileder «*Ajourhold av reindriftens arealbrukskart, del 2 – teknisk*».

(4.4. Oppdater kart som består av flater, 4.5. Oppdater kart som består av linjer og 4.6. Oppdater kart som består av punkt).

Her er forklaring av *Avbryt* og *Angre*.

Avbryte / Angre Tegn ny grense (gjelder for både flatekartlag og linjekartlag)

- Eksempel flatekartlag: I tegnemodus mens du tegner ny grense.

Slett ett og ett punkt bakover: Klikk ANGRE SISTE PUNKT eller P/p på tastatur.

Avbryt tegning og gå ut av tegnemodus: Klikk AVBRYT eller Esc på tastatur.

- Etter å ha tegnet grense eller linje og før du skal lagre endring:
Trykk ANGRE eller A/a på tastatur, og du kommer tilbake til tegnemodus.

Angi dato for verifisering:

i Regler for setting av dato for verifisering

i Endre grense før lagring

LAGRE ENDRINGER **ANGRE**

Avbryte / Angre Tegn nytt punkt (gjelder for kartlag som består av punkt)

- I tegne- og egenskapsmodus før du har tegnet punktet.
Trykk AVBRYT eller Esc på tastaturet.

Zoom til passende målestokk og
tegn nytt punkt ved å klikke i kartet.

AVBRYT

- I tegnemodus og egenskapsmodus etter at du har tegnet punktet, men før du har lagret til kartbase.
Trykk ANGRE eller A/a på tastaturet, og punktet slettes og du er tilbake i tegnemodus.

Angi anleggstype:

Angi distrikt som bruker anlegget:

Angi dato for verifisering:

i Regler for setting av dato for verifisering

LAGRE ENDRINGER **ANGRE**

4.6. Feilmeldinger – hva betyr de?

Du har ikke rettigheter

Hvis du prøver å oppdatere objekter i områder (distrikt) der du ikke har tilgang eller oppdateringsrettighet, vil du få denne meldinga:

Du har ikke rettigheter til å endre denne flaten!

eller

Du har ikke rettigheter til å endre denne linjen!

eller

Du har ikke rettigheter til å endre dette punktet!

Du vil se at knappen Endre eller slette er inaktiv (grå). Du vil også se at egenskapen Redigerbar er «nei» når du klikker for å få info om objektet du vil endre.

Tegn ny grense
Endre eller slette
Last opp GPS-spor

Sesongområde: kalvingsland
Reinbeitebruker: VM (Åarjel-Njaarke sijte / Vestre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 7.12.2006
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 28.10.2016
Opphav: Asplan Viak AS
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei

Du har tegnet en ulovlig grense i kartlag som består av flater

Du har tegnet en ulovlig grense. Se veileder.

Eksempel:

- Du har tegnet ny grense som polygon og som er ikke «lukket», dvs. det er en åpning mellom start- og endepunkt i polygonet.
- Du har tegnet ny grense som gir et areal mindre enn minstearealet for nye flater. Minstearealet er 1 dekar.
- Du har tegnet ny grense som krysser mer enn en eksisterende flate.
- Du har tegnet ny grense som krysser eksisterende grense for mange ganger.

Se flere detaljer om ulovlige grenser i veileder «Ajourhold av reindriftens arealbrukskart, del 2 – teknisk», kapittel 4.4. Oppdater kart som består av flater.

Du har tegnet en ulovlig linje i kartlag som består av linjer

Du har tegnet en ulovlig linje. Se veileder.

Eksempel:

- Du har tegnet en linje som er for kort.
Minste lengde på en linje er 10 meter.

Se flere detaljer om ulovlige linjer i kapittel «4.5 Oppdater kart som består av linjer» i veileder «Ajourhold av reindriftens arealbrukskart, del 2 – teknisk».

Feilmelding med ukjent årsak

Det oppsto en uventet feil. Gi beskjed til reindriftskart@nibio.no

Hvis det oppstår feil med ukjent årsak gis en generell feilmelding.

Prøv å gjenta handlinga et par ganger, gjerne med Ctrl +F5 først, se kapittel [4.4 Hvis løsningen låser seg](#).

Får du samme feilmelding kontakter du reindriftskart@nibio.no.

Meny er grå og inaktiv på grunn av «Kvalitetssikring»

Når kvalitetssikring pågår hos Statsforvalteren, er kartet stengt for oppdatering.

Menyen er inaktiv og «grå». Når du holder musa over kommandoene får du denne meldinga: «Kvalitetssikring pågår, det er ikke lov å redigere lag».

Kartobjekter mangler egenskaper

Det er mulig å få lagret årstidsbeiter som mangler den obligatoriske egenskapen Sesongområde. Dette kan skje når løsningen låser seg før du har fått lagt inn egenskapen. Det kan også skje når du tvinger fram ny oppstart ved å benytte Ctrl +F5, se kapittel [3.4 Hvis løsningen låser seg](#). Per nå gis det ingen feilmelding ved en slik feil!

Når du kommer inn i løsningen igjen etter at objektet som mangler egenskaper er blitt lagret, må du legge inn egenskapene. Bruk kommando *Endre eller slette* for det aktuelle kartlaget.

Årstidsbeiter som mangler egenskapen blir kun tegnet med omriss uten skravur.

Eksempel: Flaten (rød pil) mangler egenskapen Sesongområde.

4.7. Forvaltningsbruker med tilgang til flere reinbeitedistrikt

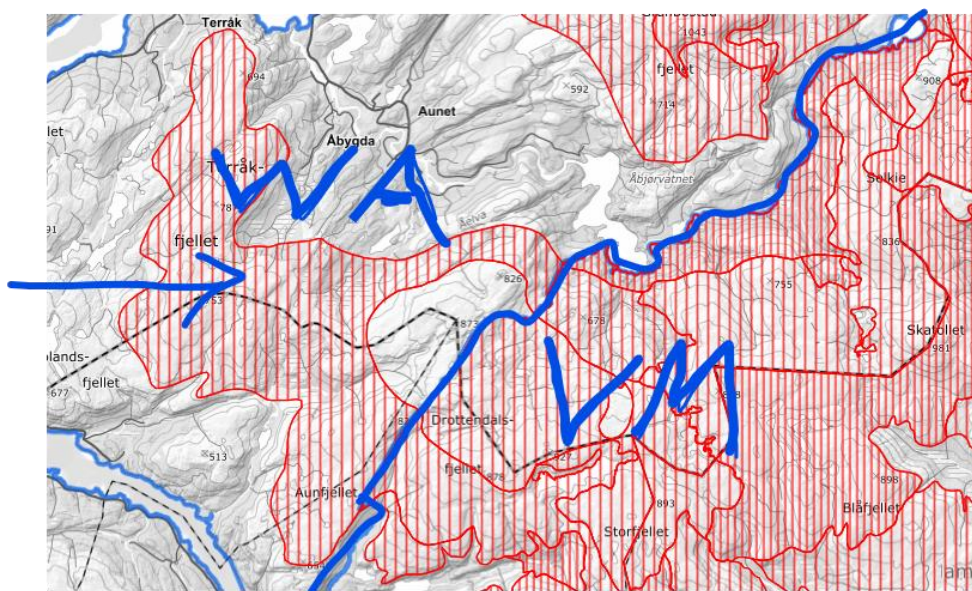
Brukere av kartløsningen i forvaltninga (statsforvalter, landbruksdirektoratet) har oftest tilgang/rettighet til å kvalitetssikre og oppdatere kartdata i flere reinbeitedistrikt.

Ved oppdatering av årstidsbeiter, flyttlei, gjerder og anlegg (punkt og linjer) kan brukere med utvidet tilgang legge inn flere reinbeitebrukere (reinbeitedistrikt) som benytter området eller anlegget.

Eksempel:

Forvaltningsbrukeren har her tilgang til 4 reinbeitedistrikt, hhv. VM, WA, WZ og XP.

Et sommerbeite (blå pil) i WA brukes også av VM. Forvaltningsbrukeren ønsker å oppdatere sommerbeitet (blå pil), med denne opplysningen.

Velger først kartlaget som skal oppdateres, *Årstidsbeite-Sommerbeite*.

Velg data du vil endre	
☒	Årstidsbeite
☐	Vårbeite
☒	Sommerbeite
☐	Høstbeite

Velger deretter kommando *Endre eller slette*,

Endre eller slette

I egenskapsdialogen listes alle reinbeitedistriktene som forvaltningsbrukeren har tilgang til å oppdatere.

Det er haket av for distriktet som nå bruker området..

Angi distrikt som bruker området:

☒ WA (Voengelh-Njaarke)	▼ ▲
☐ VM (Åarjel-Njaarke sijte / Vestre Namdal)	▼ ▲
☐ WZ (Skjomen)	▼ ▲
☐ XP (Vårdná / Vannøy)	▼ ▲

For at VM skal bli registrert som bruker av området må rubrikk for VM hakes av.

Slik:

☒ WA (Voengelh-Njaarke)	▼ ▲
☒ VM (Åarjel-Njaarke sijte / Vestre Namdal)	▼ ▲
☐ WZ (Skjomen)	▼ ▲
☐ XP (Vårdná / Vannøy)	▼ ▲

Pilene til høyre som peker opp eller ned, benyttes for å endre rekkefølgen, dvs. flytte aktuelt distrikt opp eller ned i lista.

Selv om det er registrert to eller flere distrikt på et kartobjekt, er det bare ett distrikt som har rettigheter til å oppdatere. Det distriktet som skal oppdatere, må stå øverst i lista.

Resultat etter oppdatering:

Sesongområde: Javereliggende sommerland	
Reinbeitebruker: WA (Voengelh-Njaarke)	
Andre reinbeitebrukere: VM	
Førstedatafangstdato: 14.2.2001	
Verifiseringsdato: 11.3.2026	
Oppdateringsdato: 11.3.2026	
Opphav: Statsforvalteren	
Status: kvalitetssikret	
Slettet: nei	
Redigerbar: ja	
Koordinater (meter) i UTM-sone 32 Nord, Øst: [7213260, 660218]	

5. AJOURHOLD AV ADMINISTRATIVE GRENSE

5.1. Zoom til passende målestokk og velg kartlag

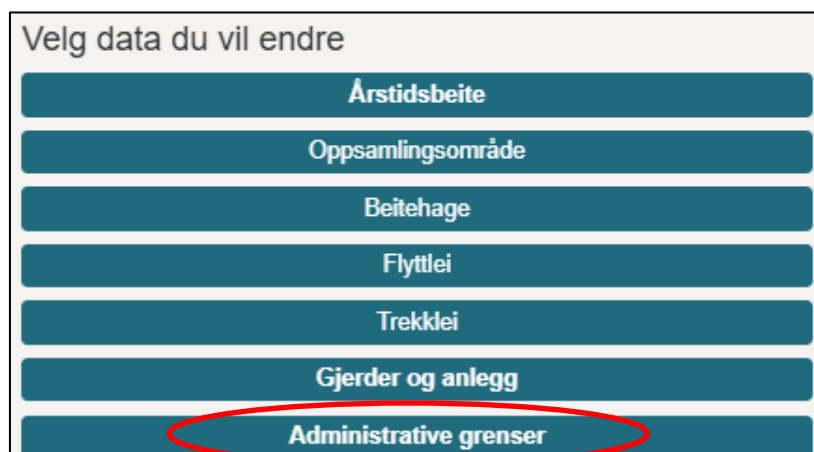
Zoom inn i kartet til det området du skal oppdatere.

Det er først i en «stor» målestokk du får lov til å gjøre endringer.

Hvordan du skal zoome er forklart i [4.2. Zoom og Panorering](#).

Velg (klikk på) det kartlaget som du ønsker å oppdatere. Hvordan du skal oppdatere *Årstidsbeite*, *Oppsamlingsområde*, *Beitehage*, *Flyttlei*, *Trekklei* og *Gjerder og anlegg* er forklart i veileder «Ajourhold av reindriftens arealbrukskart, del 2 - teknisk» som kan lastes ned [her](#).

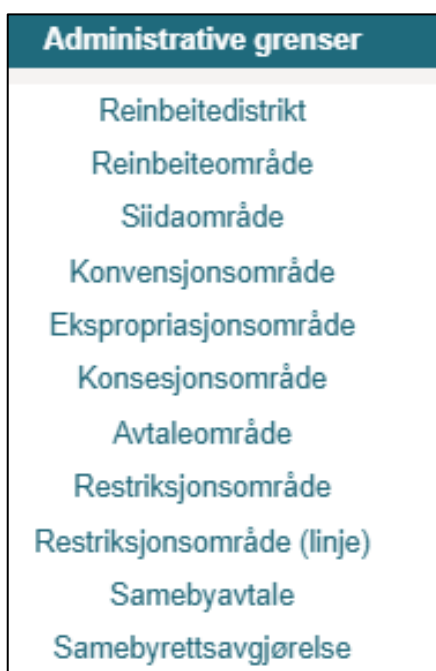
I denne veilederen er kun oppdatering av *Administrative grenser* beskrevet.

Velg data du vil endre
Årstidsbeite
Oppsamlingsområde
Beitehage
Flyttlei
Trekklei
Gjerder og anlegg
Administrative grenser

Velg (klikk på) kartlag *Administrative grenser*.

Du vil få opp undermeny med 11 kartlag, velg ett av disse.

Administrative grenser
Reinbeitedistrikt
Reinbeiteområde
Siidaområde
Konvensjonsområde
Ekspropriasjonsområde
Konsesjonsområde
Avtaleområde
Restriksjonsområde
Restriksjonsområde (linje)
Samebyavtale
Samebyrettsavgjørelse

Hvis du ikke får opp kartlagslista, forsøk med å klikke på **Velg kartlag** i menylinja.

Når du har valgt kartlag vil oppgave **Velg hva du vil gjøre**, bli aktiv (blågrønn). Kartlaget som er valgt, vises helt til høyre på menylinja.

Eksempel: Her er *Reinbeitedistrikt* valgt for oppdatering.

Hvis målestokken er for liten for å gjøre endringer, får du beskjed om å zoome inn kartet.

Zoom videre inn i kartet til en større målestokk.

Når målestokken er «stor nok» vil meny for oppdatering komme opp, og du kan velge kommando.

Hvis du ikke får opp menyen for **Velg hva du skal gjøre**, forsøk å klikke på oppgaven i menylinja.

For å få til dette, må kartlag allerede være valgt.

5.2. Se egenskaper i kartet

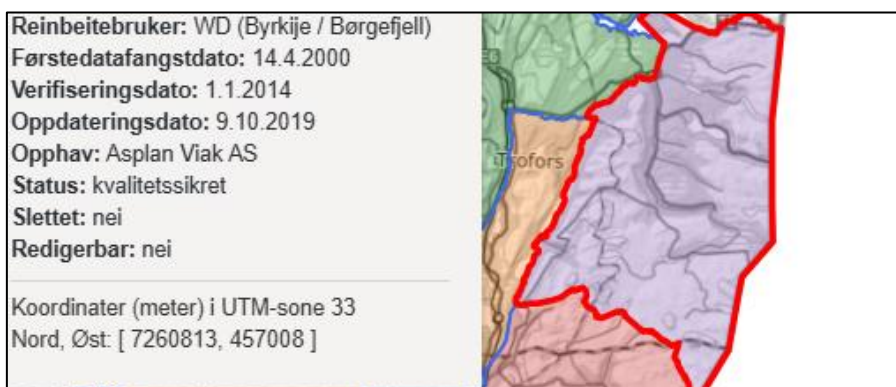
Når du har valgt et kartlag, kan du vise egenskapene til ett og ett objekt ved å peke og klikke med musa.

Klikker du på ei flate, vil flata få rødt omriss.

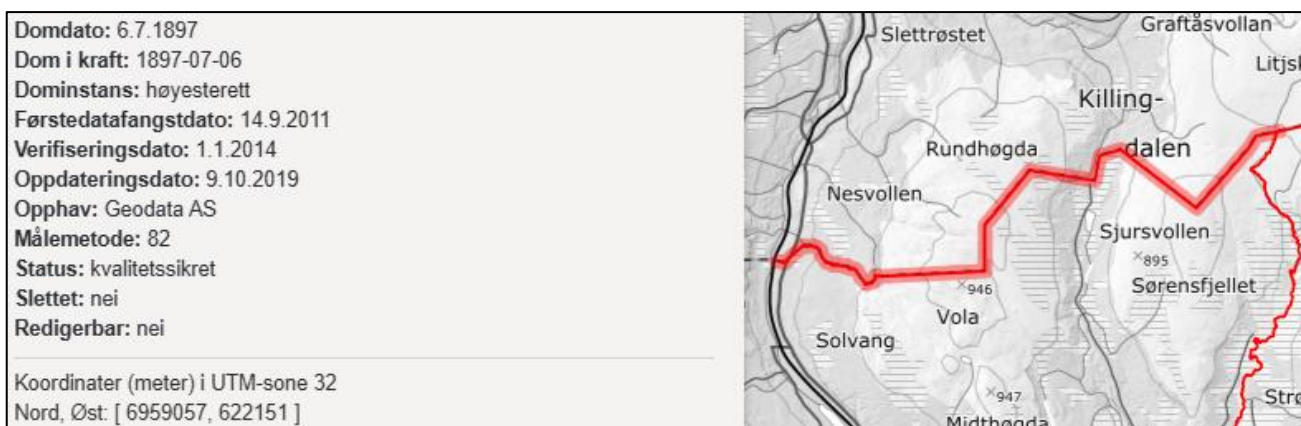
Klikker du på ei linje, blir linja markert/utheva med rød farge.

Se forklaring av egenskapene i kapittel [6. Egenskapsinformasjon](#).

Eksempel: Du klikker på ei flate (reinbeitedistrikt).

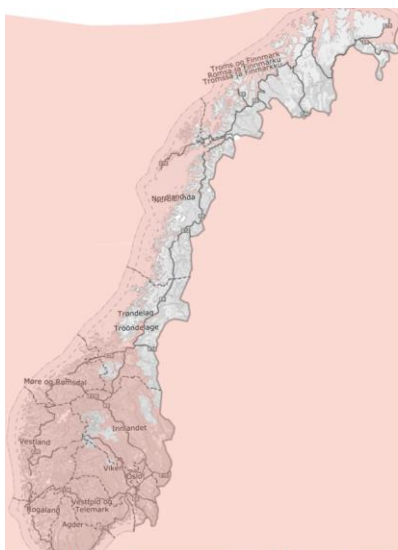
Eksempel: Du klikker på ei linje, restriksjonsområde (linje).

5.3. Vis områder som ligger utenfor reinbeitedistrikt

Når du skal oppdatere reindriftskartet skal du helst bare tegne nye flater, grenser eller punkt i areal som er definert innenfor et reinbeitedistrikt. For å synliggjøre områder utenfor reinbeitedistrikt, er det laget et eget hjelpekart (wms-kart) «*Utenfor reinbeitedistrikt*» som viser områdene utenfor samisk og ikke-samisk reindrift, inkludert hav og landareal i naboland. Kartlaget kan slås av og på etter behov.

Utenfor reinbeitedistrikt vises med rosa farge.

Nb! Når du oppdaterer årstidsbeiter settes kartlaget *Utenfor reinbeitedistrikt* på automatisk. Flater med årstidsbeite som tegnes utenfor reinbeitedistrikt, blir lagret med egenskapen «utenfor reinbeitedistrikt».

Når du prøver å tegne ei årstidsbeite-flate i områder i *Utenfor reinbeitedistrikt* vil du få en advarsel i form av et forbudtskilt. «Ikke tegn her!» Samtidig vil linja du tegner skifter farge fra blå til rød. Hvis du likevel tegner og lagrer, vil det nye objektet bli «merket» slik at det kan sjekkes i kvalitetskontrollen før publisering, det blir også markert i Kilden.

Når du oppdaterer de andre kartlagene, må *Utenfor reinbeitedistrikt* eventuelt settes på manuelt. Du vil få «forbudtskilt», men egenskapen «utenfor reinbeitedistrikt» vil ikke bli lagret. Se mer info om *Utenfor reinbeitedistrikt* i kapittel [4.3.1. Andre Kartlag](#).

Eksempel: Slik ser det ut når du prøver å tegne i områder utenfor reinbeitedistrikt.

Linje eller flate

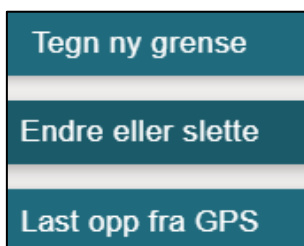
Punkt

5.4. Oppdater administrative grenser som består av flater

Når du har valgt et kartlag som består av flater

(*Reinbeitedistrikt, Reinbeiteområde, Siidaområde, Konvensjonsområde, Ekspropriasjonsområde, Konesjonsområde, Avtaleområde, Restriksjonsområde, Samebyavtale eller Samebyrettsavgjørelse*), og har zoomet til «stor» målestokk, vil du få denne menyen:

Velg hva du ønsker å gjøre – **Tegn ny grense, Endre eller slette** eller **Last opp GPS**.

Du redigerer disse kartlaga på samme måte som du redigerer andre flatekartlag i arealbrukskartet.

Se hvordan du gjør dette i veileder «Ajourhold av reindriftens arealbrukskart, del 2 - teknisk», kapittel 4.4. *Oppdater kart som består av flater*.

5.5. Oppdater administrative grenser som består av linjer

Når du har valgt et kartlag som består av linjer

(*Restriksjonsområde-Linje*), og har zoomet til «stor» målestokk, vil du få denne menyen:

Velg hva du ønsker å gjøre – **Tegn ny grense, Endre eller slette** eller **Last opp fra GPS**.

Du redigerer dette kartlaget på samme måte som du redigerer andre linjekartlag i arealbrukskartet.

Se hvordan du gjør dette i veileder «Ajourhold av reindriftens arealbrukskart, del 2 - teknisk», kapittel 4.5. *Oppdater kart som består av linjer*.

6. EGENSKAPSINFORMASJON

For å få egenskapsinformasjon om et kartobjekt:

Velg først et kartlag. Zoom inn og klikk på det objektet du ønsker å få info om.

6.1 Egenskapsinformasjon på administrative grenser

(Se kapittel 6 Egenskapsinformasjon i veileder «Ajourhold av reindriftens arealbrukskart, del 2 – teknisk» for å få egenskapsinformasjon om kartlag som ikke er administrative grenser.)

Reinbeitedistrikt

Reinbeitebruker: XY (Deavddis / Dividalen)
Førstedatafangstdato: 15.3.2001
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 9.10.2019
Opphav: Asplan Viak AS
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei
Koordinater (meter) i UTM-sone 33 Nord, Øst: [7645831, 680184]

Reinbeiteområde

Reinbeiteområde: Troms
Førstedatafangstdato: 17.11.2006
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 9.10.2019
Opphav: Asplan Viak AS
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja
Koordinater (meter) i UTM-sone 33 Nord, Øst: [7644338, 681080]

Siidaområde

Navn: Láhtin
Førstedatafangstdato: 11.10.2005
Verifiseringsdato: 5.2.2025
Oppdateringsdato: 9.10.2019
Opphav: Asplan Viak AS
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja
Koordinater (meter) i UTM-sone 35 Nord, Øst: [7771224, 401994]

Konvensjonsområde

Navn: Gabna
Samebykontakt: https://www.sametinget.se/samebyar
Førstedatafangstdato: 25.2.2000
Verifiseringsdato: 15.2.2024
Oppdateringsdato: 15.2.2024
Opphav: Landbruksdirektoratet
Informasjon: Lovlige beitetider: Troms: 1. mai til 14. september. Nordland/Trøndelag: 1. juli til 31. august. Midlertidige unntak kan forekomme, kontakt statsforvalteren for info. Grenser mellom samebyer er ikke spesifisert i grensereinbeitelov og avvik kan forekomme
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja
Koordinater (meter) i UTM-sone 33 Nord, Øst: [7583396, 624454]

Ekspropriasjonsområde

Reinbeitebruker: ØG (Trollheimen)
Førstedatafangstdato: 11.10.2008
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 9.10.2019
Opphav: Asplan Viak AS
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei
Koordinater (meter) i UTM-sone 32 Nord, Øst: [6966170, 501289]

Konsesjonsområde

Reinbeitebruker: ØG (Trollheimen)
Førstedatafangstdato: 23.2.2001
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 9.10.2019
Opphav: Geodata
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei
Koordinater (meter) i UTM-sone 32 Nord, Øst: [6971783, 503934]

Avtaleområde

Reinbeitebruker: ØG (Trollheimen)
Førstedatafangstdato: 11.10.2008
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 9.10.2019
Opphav: Asplan Viak AS
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei

Koordinater (meter) i UTM-sone 32
Nord, Øst: [6963964, 511591]

Restriksjonsområde

Dominans: lagmannsrett
Domdato: 1997-11-06
Dom i kraft: 1997-11-06
Informasjon: Frostating Lagmannsrett 06.11.1997
Tamneshalvøya
Førstedatafangstdato: 2011-09-22
Verifiseringsdato: 2014-01-01
Oppdateringsdato: 2017-12-18
Opphav: Geodata AS
Status: Kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja

Koordinater (meter) i UTM-sone 32
Nord, Øst: (6948994, 641619)

Restriksjonsområde (linje)

Domdato: 6.7.1897
Dom i kraft: 1897-07-06
Dominans: høyesterett
Førstedatafangstdato: 14.9.2011
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 9.10.2019
Opphav: Geodata AS
Målemetode: 82
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei

Koordinater (meter) i UTM-sone 32
Nord, Øst: [6960093, 622617]

Samebyavtale

Navn: Jijnjevaerie
Reinbeitebruker: VJ (Tjåehkere sijte / Østre Namdal)
Samebykontakt: https://www.sametinget.se/samebyar
Førstedatafangstdato: 15.2.2024
Verifiseringsdato: 15.2.2024
Oppdateringsdato: 15.2.2024
Opphav: Landbruksdirektoratet
Informasjon: Privat avtale mellom reinbeitedistrikt og sameby. Avvik i grenser kan forekomme.
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei
Koordinater (meter) i UTM-sone 32
Nord, Øst: [7150634, 728772]

Samebyrettsavgjørelse

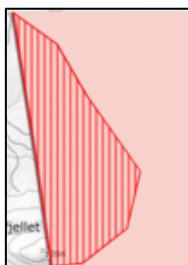
Navn: Saarivuoma
Reinbeitebruker: XS (Uhcanjárga / Altevatn)
Samebykontakt: https://www.sametinget.se/samebyar
Rettsavgjørelsenke: https://lovdata.no/dokument/HRSIV/avgjorelse/hr-2021-1429-a?q=saarivuoma
Førstedatafangstdato: 15.2.2024
Verifiseringsdato: 15.2.2024
Oppdateringsdato: 15.2.2024
Opphav: Landbruksdirektoratet
Informasjon: Lovlige beitetider: 1. mai til 14. september. Midlertidige unntak kan forekomme, kontakt statsforvalteren for info.
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: nei
Koordinater (meter) i UTM-sone 33
Nord, Øst: [7642754, 648159]

6.2. Egenskapsinformasjon før og etter kvalitetssikring

Eksempel 1.

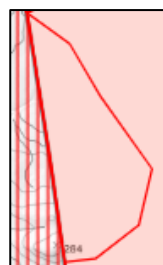
Statsforvalteren har avvist nytt sommerbeite utenfor reindriftsområdet.
Sommerbeitet har fått slettet=ja og status=kvalitetssikret.

Før kvalitetssikring

Sesongområde: høyereliggende områder og luftingsområder
Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 10.3.2026
Verifiseringsdato: 10.3.2026
Oppdateringsdato: 10.3.2026
Opphav: Distrikt
Status: ikke kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja

Etter kvalitetssikring

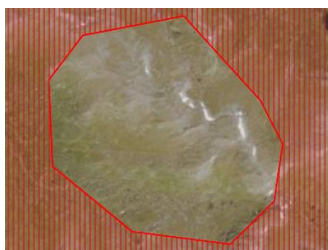

Sesongområde: høyereliggende områder og luftingsområder
Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 10.3.2026
Verifiseringsdato: 10.3.2026
Oppdateringsdato: 10.3.2026
Opphav: Distrikt
Status: kvalitetssikret
Slettet: ja
Redigerbar: ja

Eksempel 2.

Statsforvalteren har avvist sletting av en del av et gammelt sommerbeite.
Sommerbeitet har fått tilbakeført gamle egenskaper (slettet=nei, opphav=Fylkesmannen) og status=kvalitetssikret.

Før kvalitetssikring

Sesongområde: høyereliggende områder og luftingsområder
Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 16.2.2001
Verifiseringsdato: 19.1.2024
Oppdateringsdato: 10.3.2026
Opphav: Distrikt
Status: ikke kvalitetssikret
Slettet: ja
Redigerbar: ja

Etter kvalitetssikring

Sesongområde: høyereliggende områder og luftingsområder
Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 16.2.2001
Verifiseringsdato: 19.1.2024
Oppdateringsdato: 19.1.2024
Opphav: Fylkesmannen
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja

Eksempel 3.

Statsforvalteren har godkjent ny beitehage.
Status=kvalitetssikret.

Før kvalitetssikring

Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 10.3.2026
Verifiseringsdato: 10.3.2026
Oppdateringsdato: 10.3.2026
Opphav: Distrikt
Status: ikke kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja

Etter kvalitetssikring

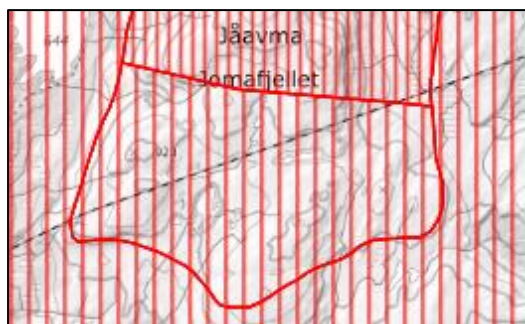

Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 10.3.2026
Verifiseringsdato: 10.3.2026
Oppdateringsdato: 10.3.2026
Opphav: Distrikt
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja

Eksempel 4.

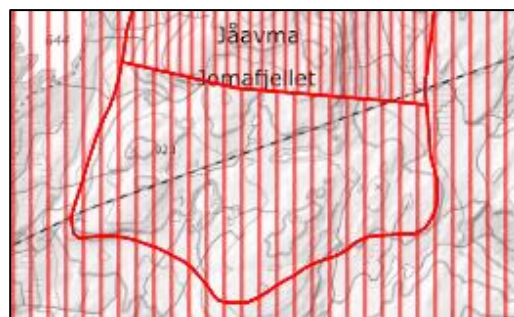
Statsforvalteren har godkjent endring av del av et gammelt sommerbeite, fra høyereliggende til lavereliggende sommerland. Status=kvalitetssikret

Før kvalitetssikring

Sesongområde: lavereliggende sommerland
Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 15.2.2001
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 10.3.2026
Opphav: Distrikt
Status: ikke kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja

Etter kvalitetssikring

Sesongområde: lavereliggende sommerland
Reinbeitebruker: VJ (Tjåhkere sijte / Østre Namdal)
Andre reinbeitebrukere:
Førstedatafangstdato: 15.2.2001
Verifiseringsdato: 1.1.2014
Oppdateringsdato: 10.3.2026
Opphav: Distrikt
Status: kvalitetssikret
Slettet: nei
Redigerbar: ja

6.3. Forklaring på egenskapsinformasjon

De spesielle reindriftsegenskapene for administrative grenser er ikke forklart her.

Se i del 1 – «Organisatorisk».

Førstedatafangstdato (fellesegenskap brukt på alle kartlag)

Fra SOSI-standard (Samordna Opplegg for Stedfesta informasjon)

Generelt: Dato når objektet ble registrert/observert/målt første gang, som utgangspunkt for første digitalisering.

I ajourholdsløsningen er førstedatafangstdato lik registreringsdato som operatør legger inn ved digitalisering av et nytt objekt.

Verifiseringsdato (fellesegenskap brukt på alle kartlag)

Fra SOSI-standard (Samordna Opplegg for Stedfesta informasjon)

Generelt: Dato når dataene er fastslått å være i samsvar med virkeligheten.

I ajourholdsløsningen er verifiseringsdato datoen som operatør oppgir ved endring av et objekt. Verifiseringsdato settes automatisk lik førstedatafangstdato ved digitalisering av nytt objekt.

Oppdateringsdato (fellesegenskap brukt på alle kartlag)

Fra SOSI-standard (Samordna Opplegg for Stedfesta informasjon)

Generelt: Dato for datasystemets siste endring på objektet.

I ajourholdsløsningen settes oppdateringsdato automatisk ved digitalisering av nytt objekt og ved endring av et eksisterende objekt. Oppdateringsdato settes lik «dagens dato» (dato for lagring til kartbasen).

Opphav (fellesegenskap brukt på alle kartlag)

Fra SOSI-standard (Samordna Opplegg for Stedfesta informasjon)

Generelt: Referanse til opphavsmaterialet, kildematerialet, organisasjons/publiseringskilde

Merknad: Kan også beskrive navn på person og årsak til oppdatering.

I ajourholdsløsningen viser opphav hvem som har utført registreringen i kartbasen.

Opphav legges inn automatisk ved hjelp av påloggingsinformasjonen.

Målemetode (fellesegenskap brukt på alle kartlag)

Fra SOSI-standard (Samordna Opplegg for Stedfesta informasjon)

Generelt: Metode som ligger til grunn for registrering av posisjon.

Reindriftsdataene er registrert med et fåtall metoder. Alle nye data som legges inn i ajourholdsløsningen, gis målemetode «82» som betyr «direkte innlagt på skjerm».

Se oversikt over alle målemetoder [her](#).

Status

Intern systemegenskap som settes automatisk

Kode	Forklaring
Ikke kvalitetssikret	Objekt er ikke sjekket/kvalitetssikret av Statsforvalteren
Kvalitetssikret	Objekt er kvalitetssikret av Statsforvalteren og vil bli / er overført til originalbase
Ukjent	Objektet har ukjent statuskode, må sjekkes

Slettet

Intern systemegenskap som endres av bruker

Kode	Forklaring
Nei	Objekt er aktivt (er ikke merket for sletting)
Ja	Objekt er ikke aktivt (er merket for sletting)

Redigerbar

Intern systemegenskap som settes automatisk ut fra innloggingsinfo.

Kode	Forklaring
Ja	Bruker har redigeringsrettighet til objektet
Nei	Bruker har ikke redigeringsrettighet til objektet

Koordinatinformasjon

Ajourholdsløsningen viser koordinater for valgt kartobjekt i offisiell UTM-sone.

sone	Forklaring
UTM-sone 32	Koordinater for objekt i Sør-Norge til og med Trøndelag
UTM-sone 33	Koordinater for objekt i Nordland og Troms
UTM-sone 35	Koordinater for objekt Finnmark

